

اخلاق اداری

اختر اولاده

ولحد آموزش - ترقی مدینه کبری ﷺ یاسج

[illegible][illegible]

本

اب تقي حوزہ علمیہ قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، چاپخانه حوزه‌های علمیه، مرکز نشر
۱۳۳۸

۱۲۳۰ هـ

کارکنان :- اخلاق حرفه‌ای

مرکز تخصصی مدرسه حقیقه کربلا علیه السلام و ائمه

حوزہ تعلیم و تربیت حوزہ علمیہ دارالافتاء، حیدرآباد دکن

٥٢٧ هـ / ١١٣٤ م

† 52996

2. $\frac{1}{2}$

میں نے سنا ہے

اخلاق اداری

نویسنده: دکتر احمد

فاشر : مسماہیں

تهیه و تنظیم: معاونت پژوهش مدیریت پست پست‌بان پوهنشی

چاپ و صحافی : نگارش

نوبت چاپ : اول / پائیز ۹۴

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۶/۰۰۰ ریال

تعداد صفحه و قطع : ۷۲ صفحه / رقعی

9VA-60-6FAD-10-V: (S, L)

آمیرس : قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۰۸

تلفن : ۰۲۵-۳۲۱۴۴۸۵۳

فهرست مطالب

۷	سخن ناشر.....
۹	بر آستان قرآن.....
۱۳	کلیات.....

فصل اول: بایسته‌های اخلاق اداری

۱۹	مقدمه.....
۲۰	اخلاق مثبت اداری.....
۲۰	الف) امین و امانتدار.....
۲۱	۱. انگیزه‌های امانت و خیانت.....
۲۲	۲. امانت و خیانت در بیت‌الناس.....
۲۲	۳. امانت و خیانت در روایات.....
۲۵	ب) صداقت.....
۲۶	ج) آرامش و شرح صدر.....
۲۸	د) تواضع.....
۳۰	هـ) تکریم ارباب رجوع.....
۳۱	سیمای کارگزاران در نگاه معصومان (علیهم‌السلام).....

فصل دوم: آسیب‌شناسی اخلاق اداری

۳۹	عوامل فساد اداری.....
۴۰	الف) عوامل فرهنگی واجتماعی.....
۴۰	ب) عوامل اداری.....

۴۱	ج) تقدم رابطه بر ضابطه
۴۱	د) رشوه خواری
۴۲	هـ) اسراف
۴۳	و) ثروت اندوزی
۴۵	ز) عدم تقوی

فصل سوم: راه‌های بهینه‌سازی اخلاق اداری

۴۹	الف) راه‌های بهینه‌سازی اخلاق اداری به وسیله مدیر
۴۹	۱. الگوسازی رفتار
۵۱	۲. سعه صدر
۵۲	۳. ارتباط نزدیک با کارکنان و مردم
۵۴	۴. تنظیم وقت و تقسیم کار
۵۸	ب) راه‌های بهینه‌سازی اخلاق اداری به وسیله کارکنان
۵۸	۱. نیکو سخن گفتن و گشاده رویی
۵۹	۲. کارگشایی
۶۱	۳. قانون مداری
۶۴	ج) راه‌های بهینه‌سازی اخلاق اداری از طرف ارباب رجوع
۶۵	۱. بخشش و گذشت
۶۶	۲. شناخت حقوق و قوانین
۶۷	جمع بندی
۶۹	کتاب‌نامه

سخن ناشر

﴿فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا﴾
(نسا، ۸۲)

«چرا در معانی قرآن تدبر نمی‌کنند؟ در حالی که اگر این قرآن، از طرف غیر خدا بود قطعاً اختلافات و بسیاری در قرآن می‌یافتند.»
فرمان تدبر در قرآن، بران همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها جاری است. باید بر بی‌کرانگی و دریای عظیم آن غور کرد و گوهرهای درخشان آن را فرا دید مخاطبان قرار داد.

نشر هاجر افتخار دارد در راستی بنا به سبب‌سازی فرهنگ قرآنی پیشگام بوده و این بار نیز در صدد عطر افشانی معارف قرآنی به فضای جامعه اسلامی می‌باشد. این انتشارات، پیام امام راحل را چراغ راه خود ساخت. آنجا که حضرت امام از اینکه تمام عمر خود را در راه قرآن صرف نکرده، تأسف می‌خورد و به حوزه‌ها و دانشگاه‌ها سفارش می‌کند که قرآن و ابعاد گوناگون آن را در همه‌ی رشته‌ها، مقصد اعلیٰ قرار دهند تا مبادا در آخر عمر بر احمق‌بارانی تأسف بخورند. (صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۲۰)

در راستای تحقق این مهم، ناشر با مدیریت راهبردی و آراسته‌سازی آثار خواهران قرآن پژوه، سعی دارد تا این نگاه‌ها را به سامان رسانیده و به تدریج تحفه‌ی قرآن جوین نماید. بی‌تردید در این راه، توشه‌ای ثمین‌تر از توفیق الهی، توجه اهل بیت (علیهم‌السلام) و دعای خیر همراهان، راهگشای امور نخواهد بود.

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

مرکز نشر هاجر

بر آستان قرآن

قرآن آبخاری نورانی، از بلندای آسمان بر زمین است. قرآن، نسیم کوی جانان و شمیم عطر رحمان است. قرآن روشنگر راه سعادت و خورشیدی همواره روزان است.

امام الحومنین علی علیه السلام در بخشی از خطبه‌ی ۱۸ نهج البلاغه در پنج جمله‌ی کوتاه و پر معنا حقایق ارزنده‌ای را درباره‌ی قرآن بیان می‌نماید و می‌فرماید: «وَإِنَّ الْقُرْآنَ ظَاهِرُهُ أُنِيبٌ؛ قرآن ظاهرش بسیار زیباست» و این نشان از فصاحت و بلاغت قرآن دارد. الفاظ بسیار موزون، تعبیراتش بسیار حساب شده، آهنگین و بی ملال است. دریایی است بی پایان و هر وارد بر آن، از مقصد دور نمی‌ماند. ایشان در توصیف دوّم می‌فرماید: «وَبَاطِنُهُ عَمِيقٌ؛ و باطنش عمیق و ناپیداست».

می‌دانیم که غالباً پرداختن به زیبایی‌های ظاهر، سانس را از عمق معنا دور می‌سازد، همان گونه که پرداختن به معنای عمیق و به تعبیر دیگر ادای حق معنا، آدمی را در انتخاب الفاظ زیبا در تنگنا قرار می‌دهد. نهایت لذت اِزَم است که میان آن دو جمع نماید و حق معنا را در قالب زیباترین الفاظ ارایه نماید. البته این حقیقت در قرآن مجید به روشنی هویدا است. الفاظش فوق العاده زیبا، آراسته و روح پرور، جذاب و دلپذیر است و باطنش فوق العاده عمیق و پر محتواس.

زُرفا و عمق قرآن آن گونه است که هر چه در آن غور کنند به متنها و گوهرهای ناب آن دست نمی‌یابند زیرا که کلام وحی، صادر از ذات بی

انتهاست.

در توصیف سوم و چهارم می فرماید: «لَا تَفْنَىٰ عَجَائِبُهُ، وَلَا تَنْقُضِي غَرَائِبُهُ؛ نَكَاتِ شَكْفَتِ آوَرِ قَرَّآنِ هَرِگز فانی نمی شود و اسرار نهفته ی آن هرگز پایان نمی پذیرد.» چه بسا معنای جمله اول؛ یعنی لَا تَفْنَىٰ عَجَائِبُهُ، اشاره به جاودانگی و ابدی بودن شگفتی ها و زیبایی های قرآن دارد که هیچ گاه گردد و غبار کهنگی بر آن نمی نشیند و جمله ی دوم هم اشاره به اسرار نهفته در قرآن است که با گذشت زمان، هر روز ارار تازه ای از آن آشکار می گردد. کشفی بعد کشف، بطنی بعد بطن و لایه ای بعد لایه ..

و در پنجمین و آخرین توصیف می فرماید: «لَا تُكْشَفُ الظُّلُمَاتُ إِلَّا بِه؛ ظلمات و تاریکی ها جز در پرتو نور قرآن، برطرف نخواهد شد.»

نه تنها ظلمت جهل، تاریکی کفر، بی ایمانی و بی تقوایی، بلکه ظلمات در صحنه زندگی اجتماعی، سیاسی و اقتصادی نیز بدون تعلیمات قرآن از میان نخواهد رفت.

باید دانست، امروز دنیا از نظر صنایع و فن آوری ها، نوین پیشرفت فوق العاده ای داشته، اما با این حال انواع ظلمت ها بر جوانی بسیاری سایه افکنده و جنگ ها و خونریزی ها، ظلم و بی عدالتی ها، فقر و بدبختی ها و راه های مهم تر ناآرامی های درونی، بیشتر انسان ها و نقاط دنیا را فرا گرفته است. این همه، نتیجه ی مستقیم ضعف ایمان، تقوا، فقر اخلاقی و معنوی است که بهترین راه درمان آن پناه بردن به قرآن مجید است:

﴿وَتُنَزَّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

در بازنمایی این مسیر نورانی، قرآن پژوهان خواهر حوزه های علمیه، دست

امید به دامن قرآن زده‌اند تا راه ضلالت و تیرگی را با چراغ هدایت قرآن فروزان سازند. آنان کوشیده‌اند تا نمی از یم بیکران آموزه‌های وحیانی را فرا راه قرآن جویان قرار دهند.

تلاش آنان بر این بوده است که موضوعات کاربردی و نوپدید را در عرصه قرآن را کاری و بازخوانی نمایند و حاصل پژوهانه خود را به منظور عطف توجه به قرآن برای درمان دردها، تقدیم ره‌پویان قرآن نمایند. امید می‌بریم، گره‌های ناگوده برای نیل به سلامت دنیا و سعادت عقبی در آستان قرآن کریم گشوده شده و ر جای جای گیتی ساری شود.

این مجموعه آثار با حمایت فکری و مادی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران، مشارکت مالی «شعبه توسعه فرهنگ قرآنی» و اهتمام ستودنی نشر هاجر به ثمر نشسته است.

مساعی عالمانه‌ی مسئولین، مجریان و نویسندگان این آثار را ارج نهاده و اجرشان را به ذات لایزال الهی حواله نموده و به رزمی می‌نهیم که:

﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾

معاونت پژوهش

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران